

REGULAMINU STUDIÓW

UNIwersytetu HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZEGO IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1

1. Regulamin studiów Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, zwany dalej „Uniwersytetem” określa organizację studiów oraz związane z nim prawa i obowiązki studentów oraz znajduje zastosowanie do wszystkich kierunków, poziomów, form i profili studiów prowadzonych w Uniwersytecie.
2. Niniejszy Regulamin obowiązuje wszystkich studentów oraz pracowników Uniwersytetu, w szczególności nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia ze studentami.
3. Studia w Uniwersytecie są prowadzone na podstawie obowiązujących przepisów, a w szczególności:
 - 1) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą;
 - 2) Statutu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie,
 - 3) niniejszego Regulaminu studiów.

§ 2

1. Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:
 - 1) **Ustawa** – ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.);
 - 2) **Statut** – Statut Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie;
 - 3) **Regulamin** – regulamin studiów Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie,
 - 4) **dziekan** – dziekan lub prodziekan działający z upoważnienia Rektora;
 - 5) **student** – osoba kształcąca się studiach, przyjęta na studia zgodnie z przepisami obowiązującymi w Uniwersytecie;
 - 6) **studia** – studia wyższe prowadzone na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich;
 - 7) **kierunek studiów** – wyodrębniona w ramach studiów wyższych forma kształcenia, realizowana w Uniwersytecie w sposób określony przez program studiów w ramach 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji;
 - 8) **poziom studiów** – studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie;
 - 9) **forma studiów** – studia stacjonarne lub studia niestacjonarne;
 - 10) **profil** – profil praktyczny lub profil ogólnoakademicki w ramach danego kierunku studiów;
 - 11) **profil praktyczny** – profil, na którym ponad połowa liczby punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne;

- 12) **profil ogólnoakademicki** – profil, na którym ponad połowa liczby punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w Uniwersytecie działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności;
- 13) **warunki odbywania studiów** – wymagania określone w Uniwersytecie związane z realizacją programu studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu warunkujące ukończenie studiów i uzyskanie dyplomu ukończenia studiów;
- 14) **program studiów** – opis zakładanych dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kierunkowych efektów uczenia się wraz z opisem procesu prowadzącego do ich uzyskania;
- 15) **plan studiów** – rozkład zajęć w poszczególnych semestrach, wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, formami zajęć i ich wymiarem, a także liczbą punktów ECTS wymaganą do zaliczenia danego semestru;
- 16) **punkty ECTS** – punkty zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych (European Credit Transfer System) jako miara średniego nakładu pracy studenta, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się;
- 17) **efekty uczenia się** – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia przez studenta;
- 18) **rozkład zajęć** – szczegółowy rozkład zajęć w konkretnym semestrze studiów wraz z informacją o miejscu i czasie odbywania zajęć;
- 19) **przedmiot** – element programu studiów obejmujący określone treści tematyczne realizowany w formie zajęć dydaktycznych: wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, konwersatoriów, seminariów, proseminariów, praktyk, zajęć terenowych; poszczególnym elementom programu studiów przypisane są zakładane efekty uczenia się oraz liczba punktów ECTS; zajęcia dydaktyczne realizowane są przez nauczyciela akademickiego zatrudnionego w Uniwersytecie albo inną osobę posiadającą kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć;
- 20) **prowadzący przedmiot/zajęcia** – nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku dydaktycznym, badawczo-dydaktycznym lub badawczym albo inna osoba posiadająca kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć, któremu Dziekan Wydziału powierzył prowadzenie przedmiotu/zajęcia przewidzianego w programie studiów;
- 21) **koordynator przedmiotu** – wyznaczona przez dziekana osoba odpowiedzialna za organizację przedmiotu,
- 22) **różnice programowe/program wyrównawczy** – przedmioty, które student zobowiązany jest zaliczyć dodatkowo ze względu na przeniesienie się z innej uczelni, zmianę Wydziału, kierunku studiów lub formy studiów, powtarzanie semestru, urlop od zajęć, wznowienie studiów, uzupełnienie efektów uczenia się niezbędnych do podjęcia studiów II stopnia na określonym kierunku;
- 23) **karta okresowych osiągnięć studenta** – zestawienie ocen studenta za wskazany cykl dydaktyczny, wraz z informacją o wyniku zaliczenia etapu studiów;

PRZEPISY OGÓLNE

§ 3

1. Przełożonym wszystkich studentów Uniwersytetu jest Rektor.
2. Reprezentantem ogółu studentów Uniwersytetu są organy samorządu studenckiego, uprawnione do wyrażania stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących studentów.
3. Organizację, sposób działania oraz kompetencje poszczególnych organów samorządu studenckiego określa szczegółowo regulamin samorządu studenckiego.
4. W indywidualnych sprawach studentów określonych w niniejszym Regulaminie wydawane są decyzje administracyjne oraz rozstrzygnięcia.
5. Decyzje administracyjne, o których mowa w ust.5, wydaje się w przypadkach określonych w Ustawie lub w odrębnych przepisach.
6. Przy wydawaniu, uchylaniu, zmienianiu lub stwierdzaniu nieważności bądź wygaśnięciu decyzji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli Ustawa lub inne przepisy nie stanowią inaczej.
7. W przypadku decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 5:
 - 1) decyzje administracyjne wydaje Rektor; Rektor może upoważnić właściwego prorektora, dziekana lub prodziekana do wydawania decyzji administracyjnych należących do jego kompetencji;
 - 2) od decyzji administracyjnych wydanych przez Rektora przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy,
 - 3) jeżeli decyzja administracyjna została wydana z upoważnienia Rektora, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wnosi się za pośrednictwem upoważnionego prorektora, dziekana lub prodziekana, który wydał decyzję administracyjną; wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji administracyjnej;
 - 4) do decyzji administracyjnych i wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy, o których mowa w niniejszym ustępie, stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.
8. Indywidualne sprawy studentów, które nie podlegają załatwieniu w drodze decyzji administracyjnej, są załatwiane w drodze rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcie wydaje się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie trzydziestu dni od dnia wniesienia podania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

STUDIA W UNIWERSYTECIE

§ 4

1. Studia w Uniwersytecie prowadzone są na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej.
2. Studia trwają:
 - a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – co najmniej 6 semestrów, a jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich – co najmniej 7 semestrów;
 - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – od 3 do 5 semestrów;
 - c) w przypadku jednolitych studiów magisterskich – od 9 do 12 semestrów.
3. Studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne, w zależności od programu studiów obowiązującego na danym kierunku studiów, poziomie i profilu.

4. W przypadku powtarzania semestru studiów, uzyskania urlopu od zajęć, a także zmiany formy studiów rzeczywisty czas trwania studiów może ulec odpowiedniemu przedłużeniu

§ 5

1. Studia na określonym kierunku, poziomie i profilu odbywają się zgodnie z obowiązującym programem studiów zatwierdzonym przez Senat.
2. Programy studiów, w tym plany studiów, udostępniane są na stronie internetowej Uniwersytetu nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego.
3. Punkty ECTS są miernikiem nakładu pracy studenta uznanego za niezbędny dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
4. Nakład pracy studenta powinien odpowiadać co najmniej 30 punktom ECTS w semestrze i co najmniej 60 punktom ECTS w roku akademickim. Zapis ten nie dotyczy studiów niestacjonarnych trwających dłużej niż studia stacjonarne na tym samym kierunku i stopniu.
5. Organizacja i tok studiów uwzględniają przenoszenie i uznawanie efektów uczenia się uzyskanych przez studenta w Uczelni macierzystej lub poza nią.
6. Student odbywa studia według programu studiów obowiązującego w semestrze, na który został wpisany w danym roku akademickim.
7. Warunkiem otrzymania punktów ECTS za zajęcia dydaktyczne jest potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się.
8. Zasady kierowania studentów Uniwersytetu na studia, staż, praktykę lub inne formy kształcenia do innej uczelni lub instytucji i odbywania tam studiów oraz zasady przyjmowania na studia na Uniwersytecie studentów z innych uczelni regulują odrębne przepisy.

PRZYJĘCIE NA STUDIA

§ 6

1. Przyjęcie w poczet studentów Uniwersytetu następuje przez:
 - 1) rekrutację, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Uniwersytecie, a w szczególności uchwałą Senatu określającą warunki, tryb, terminy rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie;
 - 2) przeniesienie się z innej uczelni,
 - 3) wznowienie studiów, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie.
 - 4) potwierdzenie efektów uczenia się, na zasadach określonych w odrębnej uchwale Senatu;
2. Osoba przyjęta na studia rozpoczyna studia i nabywa prawa studenta z chwilą złożenia ślubowania, którego treść określa Statut.
3. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej.
4. Student przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się odbywa studia na zasadach ogólnych lub według indywidualnego programu studiów, z uwzględnieniem opieki naukowej.

§ 7

1. Student ma prawo do:

- 1) zdobywania wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, rozwijania własnych zainteresowań naukowych i zawodowych oraz korzystania w tym celu z pomocy dydaktycznych i urządzeń w ramach możliwości finansowych i organizacyjnych Uniwersytetu,
- 2) pomocy władz Uniwersytetu, nauczycieli akademickich i innych pracowników w sprawach związanych z prawami w pkt.1,
- 3) udziału w zajęciach dydaktycznych i przystępowania do egzaminów lub zaliczeń przewidzianych w programie studiów na zasadach w nim określonych,
- 4) zrzeszania się w organizacjach studenckich działających w Uniwersytecie i zakładania nowych,
- 5) uczestniczenia w badaniach naukowych i zrzeszania się w kołach naukowych działających w Uniwersytecie,
- 6) studiowania według indywidualnej organizacji studiów, po spełnieniu wymagań określonych w Regulaminie,
- 7) zmiany Uczelni, Wydziału, kierunku lub formy studiów, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie;
- 8) wyrażania ocen i opinii o odbywanych w Uniwersytecie zajęciach oraz o prowadzących je nauczycielach akademickich, a także innych pracownikach uczelni według zasad określonych w odrębnych przepisach,
- 9) zgłaszania władzom Uniwersytetu uwag i postulatów dotyczących programów studiów, organizacji studiów, warunków socjalno-bytowych oraz innych spraw związanych z realizacją procesu dydaktycznego,
- 10) wglądu do wszystkich ocenionych, przygotowanych przez siebie prac w terminie do miesiąca od ogłoszenia wyników ich oceny,
- 11) niezwłocznego zgłaszania w dziekanacie braków bądź błędów w dokumentacji przebiegu studiów w USOSweb,
- 12) otrzymywania świadczeń dla studentów według zasad określonych w odrębnych przepisach,
- 13) przeszkolenia w zakresie obowiązujących praw i obowiązków,
- 14) konsultacji ze wszystkimi nauczycielami akademickimi w godzinach przez nich wyznaczonych,
- 15) poszanowania godności osobistej ze strony każdego członka społeczności akademickiej,
- 16) otrzymywania nagród i wyróżnień.
- 17) przenoszenia i uznawania punktów ECTS,
- 18) odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów,
- 19) realizacji części studiów w innej uczelni, w tym również poza granicami kraju, na warunkach określonych w porozumieniach lub umowach zawartych przez Uniwersytet, lub z własnej inicjatywy po spełnieniu warunków określonych w Regulaminie;
- 20) usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach,
- 21) urlopów od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów,

- 22) przystąpienia do zaliczenia lub egzaminu komisyjnego przy udziale wskazanego przez niego obserwatora,
 - 23) powtarzania określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie,
 - 24) współdecydowania przez właściwe organy samorządu studenckiego w sprawach związanych z procesem kształcenia i wychowania, przyznawaniem świadczeń dla studentów oraz nagród i wyróżnień, a także podziałem środków przeznaczonych na cele studenckie,
 - 25) rozwijania zainteresowań naukowych, kulturalnych, turystycznych, sportowych i artystycznych na zasadach określonych w Uniwersytecie.
2. Do obowiązków studenta należy wykorzystanie możliwości kształcenia stworzonych przez Uniwersytet oraz postępowanie zgodne z treścią ślubowania i przepisami obowiązującymi w Uniwersytecie.
 3. Student zobowiązany jest przede wszystkim do:
 - 1) zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
 - 2) studiowania i uczestniczenia w zajęciach zgodnie z programem studiów;
 - 3) rejestrowania się na zajęcia w systemie USOSweb oraz sprawdzenia i podpinania przedmiotów z rejestracji pod właściwy etap studiów (jeżeli taka forma zapisu na zajęcia obowiązuje);
 - 4) terminowego zaliczenia zajęć, zdawania egzaminów, odbywania praktyk, plenerów, obozów i zajęć terenowych oraz wypełniania innych obowiązków wynikających z programu studiów;
 - 5) terminowego regulowania zobowiązań finansowych wobec Uniwersytetu na zasadach, w trybie i wysokości określonych w odrębnych przepisach;
 - 6) przestrzegania zasad współżycia koleżeńskiego;
 - 7) kultywowania tradycji Uniwersytetu;
 - 8) godnego zachowywania się w Uniwersytecie i poza jego murami;
 - 9) postępowania etycznego, zgodnie z Kodeksem Etyki Studenta;
 - 10) szanowania mienia Uniwersytetu i ponoszenia odpowiedzialności materialnej za jego niszczenie lub stratę.
 4. Student zobowiązany jest, nie później niż w terminie 7 dni do powiadomienia właściwego dziekanatu o wszelkich zmianach dotyczących danych osobowych, w szczególności: zmiany adresu zamieszkania, adresu do korespondencji, zmiany nazwiska.
 5. Prawa i obowiązki studenta wygasają z dniem ukończenia studiów lub skreślenia z listy studentów, z zastrzeżeniem ust. 6.
 6. Osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia, zachowuje prawa studenta do dnia 31 października roku, w którym ukończyła te studia, z zastrzeżeniem zawartym w odrębnych przepisach.
 7. Student nie może zostać wpisany kolejny raz na listę studentów kierunku, poziomu i profilu studiów, którego jest absolwentem.
 8. Student, który w czasie odbywania zajęć dydaktycznych będzie lub jest narażony na działanie czynników szkodliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, zobowiązany jest poddać się badaniom lekarskim i uzyskać orzeczenie lekarskie o jego zdolności do uczestnictwa w takich zajęciach. Formę orzeczenia określają odrębne przepisy.

§ 8

1. Student otrzymuje legitymację studencką, która jest dokumentem poświadczającym status studenta.
2. Prawo do posiadania i posługiwania się legitymacją studencką mają:
 - 1) studenci studiów I stopnia do 31 października roku ukończenia studiów;
 - 2) studenci studiów II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich do dnia ukończenia studiów.
3. Student traci prawo do posiadania i posługiwania się legitymacją studencką od dnia skreślenia z listy studentów lub zawieszenia w prawach studenta.
4. Student zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia Uniwersytetu o zniszczeniu lub utracie legitymacji studenckiej.

ORGANIZACJA STUDIÓW

§ 9

1. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i dzieli się na dwa semestry.
2. Organizacja roku akademickiego obejmuje:
 - 1) okres zajęć wynikających z planu studiów podzielony na dwa semestry - semestr zimowy i semestr letni (trwające nie krócej niż 15 tygodni każdy);
 - 2) wolne od zajęć dwie sesje egzaminacyjne (zimową i letnią), trwające nie krócej niż 10 dni roboczych każda;
 - 3) dwie poprawkowe sesje egzaminacyjne (zimową i letnią) trwające nie krócej niż 8 dni roboczych każda;
 - 4) przerwę międzysemestralną;
 - 5) ferie zimowe i wiosenne;
 - 6) wakacje letnie.
3. Terminy sesji egzaminacyjnej dla studentów studiów niestacjonarnych ustala dziekan i mogą być one odrębnie dla każdego kierunku studiów.
4. Szczegółową organizację roku akademickiego ustala Rektor w drodze zarządzenia w porozumieniu z samorządem studenckim i podaje do wiadomości nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego.
5. Rektor może ustanowić w ciągu roku akademickiego dodatkowe dni wolne od zajęć oraz w razie potrzeby zawiesić zajęcia dydaktyczne w określonych dniach i godzinach. Właściwy organ samorządu studenckiego ma prawo wnoszenia propozycji ustanowienia takich dni i godzin.
6. Harmonogram zjazdów na studiach niestacjonarnych zatwierdza Rektor. Dopuszcza się możliwość rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych poza organizacją roku akademickiego.
7. Rozkład zajęć zatwierdza dziekan w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego i podaje do wiadomości nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem semestru.

§ 10

1. Uniwersytet może pobierać opłaty za usługi edukacyjne związane z:
 - 1) kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych;
 - 2) powtarzaniem określonych zajęć na studiach stacjonarnych z powodu niezadowolających wyników w nauce;
 - 3) kształceniem na studiach w języku obcym (zapis ten nie dotyczy studiów filologii obcych);
 - 4) prowadzeniem zajęć nieobjętych planem studiów, w tym zajęć uzupełniających efekty uczenia się niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia na określonym kierunku;
 - 5) kształceniem cudzoziemców na studiach stacjonarnych w języku polskim.
2. Uniwersytet może pobierać opłaty również za:
 - 1) prowadzenie rekrutacji;
 - 2) przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się;
 - 3) wydanie indeksu, legitymacji studenckiej oraz duplikatów tych dokumentów;
 - 4) wydanie odpisu dyplomu i suplementu do dyplomu innego niż wydanego na podstawie art. 77 ust. 2 Ustawy;
 - 5) wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu;
 - 6) korzystanie z domu studenckiego.
3. Warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w ust.1, oraz szczegółowe zasady i terminy wnoszenia opłat określa odpowiednie zarządzenie Rektora.
4. Warunkiem wpisu na każdy semestr studiów niestacjonarnych jest wniesienie opłaty zgodnie z zarządzeniem Rektora.

§ 11

1. W celu usprawnienia procesu kształcenia w Uniwersytecie powoływani są spośród nauczycieli akademickich opiekunowie lat. Opiekunów powołuje dziekan.
2. Szczegółowe zadania opiekunów lat określa i zatwierdza dziekan w porozumieniu właściwym organem samorządu studenckiego.

STUDIOWANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

§ 12

1. Działania podejmowane w Uniwersytecie na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi są wspierane przez Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością.
2. Student z potwierdzonym odpowiednim orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności może ubiegać się o dostosowanie kształcenia do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, w szczególności do:
 - 1) indywidualnej organizacji studiów,
 - 2) dostosowania zasad uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów,
 - 3) otrzymania w formie pisemnej materiałów dydaktycznych od prowadzącego zajęcia – w przypadku studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedosłyszących i niesłyszących,
 - 4) wyznaczonego miejsca na sali w trakcie trwania zajęć - dotyczy studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących albo niewidzących, niedosłyszących lub niesłyszących (korzystających z aparatów słuchowych),

- 5) nagrywania przebiegu zajęć na urządzenia rejestrujące dźwięk; w przypadku zastosowania urządzeń rejestrujących przebieg zajęć student zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o wykorzystaniu zarejestrowanego materiału wyłącznie na użytek własny (ochrona praw autorskich),
- 6) zmiany grupy ćwiczeniowej, laboratoryjnej, konwersatoryjnej itp. po wyrażeniu zgody przez dziekana,
- 7) uczestnictwa tłumacza języka migowego, a także asystenta osób niepełnosprawnych, np. ruchowo, niedosłyszących i niewidomych w zajęciach oraz w pracach kontrolnych, zaliczeniach i egzaminach. Osoby pomagające niepełnosprawnym studentom powinny posiadać zgodę dziekana. W przypadku uczestnictwa w pracach kontrolnych, zaliczeniach i egzaminach, osoby pomagające niepełnosprawnym studentom nie mogą być merytorycznie bądź zawodowo związane ze zdawanym przez nich przedmiotem.

INDYWIDUALNA ORGANIZACJA STUDIÓW (IOS)

§ 13

1. Indywidualna organizacja studiów (zwana dalej IOS) przyznawana jest przez dziekana na okres semestru lub roku akademickiego na pisemny wniosek studenta złożony w dziekanacie w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć dydaktycznych w danym semestrze.
2. W uzasadnionych przypadkach dziekan może przyznać IOS na cały okres studiów. Studentowi przysługuje prawo do indywidualnej organizacji studiów na wszystkich kierunkach, które studiuje w Uniwersytecie.
3. O przyznanie IOS może ubiegać się student, który:
 - 1) wykazuje wybitne uzdolnienia naukowe, sportowe lub artystyczne;
 - 2) samodzielnie wychowuje dziecko;
 - 3) jest osobą z niepełnosprawnością;
 - 4) jest członkiem sportowej kadry narodowej, kadry uniwersjadowej lub sekcji sportowej reprezentującej Uniwersytet w rozgrywkach ligowych lub akademickich;
 - 5) pełni funkcje kierownicze w samorządzie studenckim;
 - 6) studiuje równocześnie na więcej niż jednym kierunku studiów;
 - 7) uczestniczy w programie wymiany akademickiej, której stroną jest Uniwersytet;
 - 8) znajduje się w sytuacjach życiowych uznanych przez dziekana za uzasadniające przyznanie IOS.
4. Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem nie można odmówić zgody na odbywanie studiów na określonym kierunku i poziomie według indywidualnej organizacji studiów do czasu ich ukończenia – w przypadku studiów stacjonarnych.
5. Indywidualna organizacja studiów uprawnia do zaliczeń i egzaminów na warunkach i w terminach uzgodnionych indywidualnie, ale nie później niż do końca poprawkowej sesji egzaminacyjnej.
6. Zastosowanie IOS nie może być podstawą do skrócenia okresu ukończenia studiów.

§ 14

1. Student wykazujący wybitne uzdolnienia naukowe, sportowe lub artystyczne może realizować IOS studiując według indywidualnego programu studiów, który ustala się w oparciu o następujące zasady:
 - 1) konieczność uzyskania co najmniej 30 punktów ECTS w skali semestru i co najmniej 60 punktów ECTS w skali roku. Zapis ten nie dotyczy studiów niestacjonarnych trwających dłużej niż studia stacjonarne na tym samym kierunku i stopniu.
 - 2) konieczność uzyskania wszystkich efektów uczenia się przewidzianych na danym kierunku studiów;
 - 3) możliwość rozszerzenia efektów uczenia się o efekty uwzględniające specyficzne zainteresowania studenta, w tym także pochodzące z innych obszarów kształcenia oraz możliwości realizowania efektów uczenia się, w sposób inny niż uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych, taki jak: prace badawcze, wdrożeniowe, tematycznie związane z zakresem tej specjalności;
2. Zasady i tryb odbywania studiów według indywidualnego programu studiów, określa powołany przez dziekana zespół nauczycieli akademickich związanych merytorycznie ze studiowanym przez studenta kierunkiem studiów, biorąc pod uwagę:
 - 1) uzdolnienia i zainteresowania studenta, wyrażające się w szczególnie dobrych wynikach w nauce, w sporcie oraz osiągnięciach artystycznych;
 - 2) udział studenta w pracach naukowo-badawczych lub rozwojowych, działalności artystycznej lub sportowej;
 - 3) zagwarantowanie studentowi opiekuna spośród nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.
3. O studia według indywidualnego programu studiów może ubiegać się student, który ukończył przynajmniej pierwszy semestr studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich lub rozpoczął studia drugiego stopnia oraz uzyskał rekomendację opiekuna naukowego.
4. Decyzję o dopuszczeniu studenta do odbywania studiów według indywidualnego programu studiów podejmuje dziekan.
5. Dziekan może cofnąć zgodę na odbywanie studiów według indywidualnego programu studiów, jeżeli student nie spełnia warunków określonych w tym programie.
6. Odbywanie studiów według indywidualnego programu studiów nie może być podstawą do skrócenia okresu ukończenia studiów.

§ 15

1. Student zamierzający odbyć w ramach IOS część studiów w innej uczelni w tym zagranicznej, jest zobowiązany do:
 - 1) przygotowania porozumienia o planie zajęć, zawierającego zestawienie przedmiotów, jakie student zamierza realizować w innej uczelni i ich odpowiedniki w obowiązującym programie studiów; dziekan zatwierdza porozumienie, określając, jakie przedmioty będą mogły być zaliczone studentowi po powrocie;
 - 2) uzyskania zgody na urlop od zajęć na czas odbywania studiów poza Uniwersytetem, chyba że nie jest to wymagane z uwagi na formułę wyjazdu (np. w ramach umów).
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) zaliczenie okresu studiów zrealizowanego poza Uniwersytetem dokonywane jest po powrocie studenta i przedłożeniu przez niego dokumentów z innej uczelni, zawierających potwierdzenie zaliczonych przedmiotów z wyszczególnieniem ich programu, liczby uzyskanych punktów ECTS, liczby zrealizowanych godzin dydaktycznych oraz uzyskanych ocen;

- 2) zaliczenia przedmiotów realizowanych w innej uczelni dokonuje dziekan biorąc pod uwagę opinię kierunkowego zespołu ds. jakości kształcenia na danym kierunku studiów;
- 3) student zobowiązany jest złożyć dokumenty, o których mowa w pkt. 1, niezwłocznie po powrocie, nie później jednak niż w terminie właściwym do uzyskania wpisu na kolejny semestr, chyba że dziekan ustali inny termin ze względu na organizację zajęć w innej uczelni.

PRZENIESIENIA, ZMIANA KIERUNKU LUB FORMY STUDIÓW

§ 16

1. Student może przenieść się na inną uczelnię wyższą po zgłoszeniu dziekanowi zamiaru przeniesienia i wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z niniejszego Regulaminu.
2. W przypadku przeniesienia z innej uczelni lub z innego kierunku, student zobowiązany jest do złożenia dziekanowi wydziału przyjmującego: podania z uzasadnieniem, dokumentacji potwierdzającej uzyskane do tej pory efekty uczenia się oraz zgody dziekana macierzystej jednostki organizacyjnej uczelni na przeniesienie. Konieczność dostarczania dokumentacji potwierdzającej uzyskane do tej pory efekty uczenia się nie dotyczy studenta przenoszącego się w trakcie pierwszego semestru studiów.
3. W ramach tego samego kierunku, za zgodą dziekana, student może ubiegać się o przeniesienie ze studiów stacjonarnych na niestacjonarne i odwrotnie.
4. Student studiów jednolitych magisterskich może, za zgodą dziekana, przenieść się na studia pierwszego stopnia. Decyzję o przeniesieniu i sposobie przeniesienia podejmuje dziekan na podstawie dotychczasowych efektów uczenia się.
5. W przypadku uzyskania zgody na przeniesienie z innej uczelni lub innego kierunku, student studiuje według programu studiów obowiązującego dany rocznik kształcenia w semestrze, na który uzyskał wpis.
6. Dziekan wydziału przyjmującego, wyrażając zgodę, ustala na piśmie różnice programowe i terminy ich uzupełnienia.

SKALA OCEN

§ 17

1. Egzaminy i zaliczenia kończą się wystawieniem oceny, z wyjątkiem przedmiotu swobodnego wyboru, gdzie stosuje się ocenę binarną (zaliczony/niezaliczony).
2. Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następujące oceny oraz odpowiadające im oceny w systemie ECTS:

bardzo dobra	(5,0)	- A
dobra plus	(4,5)	- B
dobra	(4,0)	- C
dostateczna plus	(3,5)	- D
dostateczna	(3,0)	- E

upoważniające do traktowania egzaminu i zaliczenia jako zdanego oraz ocena niedostateczna oznaczająca brak potwierdzenia wymaganych efektów uczenia się.

niedostateczna	(2,0)	- Fx, F jako niezdanego
----------------	-------	-------------------------

3. Wymieniona w ust. 1 skala ocen odpowiada następującym wskaźnikom uzyskanym w procesie ewaluacji efektów uczenia się, zgodnie z systemem ECTS:

bardzo dobra (5,0)	–	powyżej 90% do 100%
dobra plus (4,5)	–	powyżej 80% do 90%
dobra (4,0)	–	powyżej 70% do 80%
dostateczna plus (3,5)	–	powyżej 60% do 70%
dostateczna (3,0)	–	powyżej 50% do 60%
niedostateczny (2,0)	–	poniżej 50 %

4. Potwierdzenie osiągnięć efektów uczenia się wymaga oceny końcowej. Ocena końcowa może być pozytywna w przypadku, gdy dla każdego z wymaganych efektów uczenia się uzyskano ocenę, co najmniej dostateczną.
5. Wszystkie uzyskane oceny (za wyjątkiem ocen binarnych) z zaliczeń i egzaminów brane są pod uwagę przy ustalaniu średniej rocznej i ostatecznego wyniku studiów.

ZALICZENIE ZAJĘĆ

§ 18

- Zaliczenia zajęć dokonuje prowadzący zajęcia zgodnie z zasadami określonymi w karcie przedmiotu/sylabusie. Prowadzący zajęcia ma obowiązek wpisać ocenę z zaliczenia w indeksie (dot. studentów przyjętych na studia przed rokiem akad. 2019/2020), w karcie okresowych osiągnięć studenta i w systemie USOS.
- W uzasadnionych przypadkach dziekan może upoważnić do przeprowadzenia zaliczenia innego nauczyciela akademickiego o dorobku naukowym pozwalającym na ocenę efektów uczenia się.
- Prowadzący zajęcia ma obowiązek przedstawić lub udostępnić studentom na pierwszych zajęciach (zgodnie z kartą przedmiotu/sylabusem):
 - opis przedmiotu, zawierający efekty uczenia się, program zajęć i wykaz zalecanej literatury;
 - wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczania, zasady uzyskiwania efektów uczenia się z pominięciem zajęć dydaktycznych, formę egzaminu, zasadę ustalania oceny łącznej zajęć oraz inne wymagania;
 - terminy i miejsce konsultacji.
- Prowadzący nie może wprowadzać dodatkowych form zaliczenia, które nie były zapowiedziane na pierwszych zajęciach (zgodnie z kartą przedmiotu/sylabusem).
- Ocena efektów uczenia się (zaliczenie), z wyłączeniem egzaminów, musi zostać dokonana nie później niż do ostatniego dnia przewidzianego w danym semestrze na zajęcia dydaktyczne.
- Student, który otrzymał ocenę niedostateczną z zajęć, może przystąpić do ponownego zaliczenia w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak niż do ostatniego dnia sesji egzaminacyjnej. Jeśli zaliczenie poprawkowe zostanie wyznaczone w terminie wcześniejszym niż 7 dni od ostatniego dnia przewidzianego w danym semestrze na zajęcia dydaktyczne, student ma prawo odmówić przystąpienia do niego.
- Student, który otrzymał z zaliczenia poprawkowego ocenę niedostateczną, ma prawo złożyć pisemny wniosek w ciągu 3 dni od daty zaliczenia poprawkowego do dziekana, który może zarządzić komisyjne sprawdzenie uzyskanych przez studenta efektów uczenia się.

8. Zaliczenie komisyjne powinno odbyć się w terminie do 10 dni od daty złożenia pisemnego wniosku do dziekana.
9. Dziekan lub osoba przez niego upoważniona wyznacza skład komisji oraz miejsce przeprowadzenia zaliczenia komisyjnego.
10. W skład zespołu powołanego do przeprowadzenia komisyjnego zaliczenia wchodzi:
 - 1) dziekan lub reprezentujący go nauczyciel akademicki jako przewodniczący; dwóch nauczycieli akademickich mających dorobek pozwalający na weryfikowanie efektów uczenia się lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią pozwalające na weryfikację efektów uczenia się;
 - 2) przedstawiciel samorządu studenckiego wskazany przez właściwy organ samorządu studenckiego.
11. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek zdającego studenta lub przewodniczącego komisji z zaliczenia może zostać wyłączony prowadzący zajęcia.
12. W zaliczeniach mogą uczestniczyć asystenci osób niepełnosprawnych, w tym tłumacze języka migowego. Osoby pomagające niepełnosprawnym studentom winny posiadać zgodę właściwego dziekana na uczestniczenie w zaliczeniach.

ZALICZENIE SEMESTRU

§ 19

1. Okresem zaliczeniowym w Uniwersytecie jest semestr.
2. Studenta obowiązuje udział w zajęciach dydaktycznych na zasadach określonych programem studiów, terminowe składanie egzaminów i zaliczeń oraz terminowe wypełnianie innych obowiązków wynikających z toku studiów.
3. Podstawowym terminem uzyskania zaliczenia jest koniec zajęć dydaktycznych w danym semestrze.
4. Uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych wynikających z programu studiów jest obowiązkowe.
5. Liczba egzaminów w roku akademickim nie może przekroczyć ośmiu, a w semestrze - czterech.
6. Podstawą zaliczenia semestru jest uzyskanie minimum 30 pkt. ECTS związanych z obowiązującymi efektami uczenia się na danym kierunku. Nadwyżki punktów mogą być zaliczane decyzją dziekana na poczet kolejnego semestru.
7. Terminy egzaminów na studiach ustalane są zgodnie z zasadami określonymi przez dziekana. Składanie egzaminu w późniejszym terminie nie zwalnia studenta z uczestnictwa w zajęciach obowiązkowych następnego semestru.
8. Oceny ze wszystkich egzaminów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, seminariów i proseminariów, oraz innych form zajęć przewidzianych programem studiów wpisywane są do indeksu (dot. studentów przyjętych na studia przed rokiem akad.2019/20), karty okresowych osiągnięć studenta i zatwierdzone w Systemie USOS w ciągu 7 dni po każdym terminie zaliczeń i egzaminów.
9. Informacja o uzyskanych wynikach prac kontrolnych/kolokwium/egzaminów powinna być przekazana bez zbędnej zwłoki studentom: pisemnie, ustnie lub drogą elektroniczną.
10. Studenci zobowiązani są złożyć indeksy (dot. studentów przyjętych na studia przed r.akad.2019/20), karty okresowych osiągnięć studenta w dziekanacie nie później niż 7 dni od uzyskania ostatniego wpisu zgodnie z organizacją roku akademickiego.

11. Dziekan w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć studentowi termin uzyskania zaliczeń oraz składania przez niego egzaminów na jego pisemny wniosek złożony nie później niż 7 dni od ostatniego dnia odpowiednio poprawkowej sesji zaliczeniowej, poprawkowej sesji egzaminacyjnej.
12. Dla studentów z niepełnosprawnością, przechodzących długotrwałą chorobę lub rekonwalescencję i w innych uzasadnionych przypadkach dziekan może wyznaczyć inne: tryb, formę i termin uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów, pod warunkiem zapewnienia realizacji i weryfikacji przewidzianych efektów uczenia się.

EGZAMINY

§ 20

1. Egzamin przeprowadza prowadzący zajęcia, w języku, w którym były one prowadzone.
2. W uzasadnionych przypadkach dziekan może upoważnić do przeprowadzenia egzaminu innego nauczyciela akademickiego o dorobku naukowym pozwalającym na ocenę efektów uczenia się.
3. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczeń z przypisanych do tego przedmiotu innych form zajęć.
4. Student, który uzyskał wymagane zaliczenie z zajęć, może przystąpić do egzaminu we wcześniejszym terminie zgodnie z warunkami ustalonymi przez prowadzącego.
5. Student ma obowiązek przystąpić do egzaminów nie później niż w terminach ustalonych w organizacji roku akademickiego.
6. Niezgłoszenie się w ustalonym terminie na egzamin bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z utratą terminu i otrzymaniem oceny niedostatecznej. Przepis ten stosuje się odpowiednio wobec studenta, który nie spełnił warunków dopuszczenia do egzaminu.
7. Po usprawiedliwieniu nieobecności dziekan może przywrócić termin egzaminu.
8. Wniosek o przywrócenie terminu egzaminu musi być złożony nie później niż 7 dni od daty egzaminu. W uzasadnionych okolicznościach dziekan może rozpatrzyć wniosek złożony z przekroczeniem tego terminu.
9. W egzaminach mogą uczestniczyć asystenci osób niepełnosprawnych, w tym tłumacze języka migowego. Osoby pomagające niepełnosprawnym studentom winny posiadać zgodę dziekana na uczestniczenie w egzaminach.

§ 21

1. W przypadku otrzymania na egzaminie oceny niedostatecznej student ma prawo do zdawania dwóch egzaminów poprawkowych z każdego niezdanego przedmiotu.
2. Student obowiązany jest złożyć egzamin poprawkowy w sesji egzaminacyjnej poprawkowej.
3. Terminy egzaminów poprawkowych ustala się zgodnie z organizacją roku akademickiego.
4. Student może zdawać egzamin poprawkowy przed terminem ustalonym w organizacji roku akademickiego, jeśli egzaminator wyrazi na to zgodę.

§ 22

1. W przypadku niezdania drugiego egzaminu poprawkowego, na wniosek złożony przez studenta lub prowadzącego zajęcia w ciągu 7 dni od daty egzaminu dziekan może wyznaczyć egzamin komisyjny i określić jego formę. Egzamin powinien odbyć się w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku.
2. Na wniosek studenta lub prowadzącego dziekan może wyrazić zgodę na komisyjną formę egzaminu w każdym terminie egzaminacyjnym.

3. Dziekan wydziału może zarządzić przeprowadzenie egzaminu komisyjnego w formie pisemnej albo w formie ustnej, na wniosek studenta, organu samorządu studentów lub egzaminatora, a także z własnej inicjatywy, w przypadku gdy:
 - 1) w trakcie egzaminu doszło do nieprawidłowości w jego przeprowadzeniu;
 - 2) zakres przeprowadzonego egzaminu wykracza poza zakres określony przez prowadzącego przedmiot w karcie przedmiotu (sylabusie);
 - 3) w innych uzasadnionych przypadkach.
4. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją złożoną z:
 - 1) dziekana wydziału, na którym prowadzony jest dany kierunek lub reprezentującego go nauczyciela akademickiego, jako przewodniczącego;
 - 2) dwóch nauczycieli akademickich mających dorobek lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, pozwalające na weryfikację efektów uczenia się;
 - 3) przedstawiciela samorządu studenckiego wskazany przez właściwy organ samorządu studenckiego.
5. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek studenta lub przewodniczącego komisji z egzaminu może zostać wyłączony prowadzący zajęcia.
6. Forma egzaminu komisyjnego może być pisemna, ustna lub łącząca obie formy. W przypadku egzaminu praktycznego forma egzaminu musi umożliwiać weryfikację uzyskanych efektów uczenia się.
7. W egzaminach mogą uczestniczyć asystenci osób niepełnosprawnych, w tym tłumacze języka migowego. Osoby pomagające niepełnosprawnym studentom winny posiadać zgodę dziekana na uczestniczenie w egzaminach.

WARUNKOWA KONTYNUACJA STUDIÓW I POWTARZANIE SEMESTRU

§ 23

1. W stosunku do studenta, który nie uzyskał efektów uczenia się wystarczających do zaliczenia semestru (roku) studiów, dziekan może podjąć decyzję o:
 - 1) zezwoleniu na powtarzanie semestru/roku;
 - 2) warunkowym zezwoleniu na podjęcie nauki w semestrze następnym;
 - 3) skreśleniu z listy studentów.
2. O warunkowy wpis na następny semestr (rok) studiów może ubiegać się student, który uzyskał nie mniej niż 90% wymaganych na danym etapie kształcenia punktów ECTS z wyłączeniem semestru pierwszego, gdzie liczba brakujących punktów nie może przekroczyć 6 pkt. Liczba brakujących punktów ECTS nie może przekroczyć po:

I	semestrze	–	6 pkt	
II	semestrze	–	6 pkt	
III	semestrze	–	9 pkt	
IV	semestrze	–	12 pkt	
V	semestrze	–	15 pkt	
VI	semestrze	–	18 pkt	} w przypadku studiów 7 semestralnych
VII	semestrze	–	21 pkt	
VIII	semestrze	–	24 pkt	} w przypadku jednolitych studiów magisterskich
IX	semestrze	–	27 pkt	

3. Student, który uzyskał warunkowy wpis na następny semestr (rok), jest zobowiązany do uzupełnienia brakujących zaliczeń do końca ostatniego semestru studiów.
4. Student posiadający zgodę na wpis warunkowy zobowiązany jest do powtórzenia zajęć, z których nie uzyskał zaliczenia lub do odbycia innych zajęć z równoważnymi efektami uczenia się. W uzasadnionych przypadkach dziekan może zwolnić studenta z obowiązku powtarzania zajęć lub skierować studenta na zaliczenie przedmiotu w trybie indywidualnym.
5. Student, który uzyskał zgodę na wpis warunkowy na następny semestr/rok studiów, zachowuje prawa studenckie.
6. Student, który nie uzyskał zgody na wpis warunkowy, może ubiegać się o zgodę na powtarzanie semestru (roku).
7. Istotną przesłanką do uzyskania wpisu warunkowego jest zdobycie efektów uczenia się niezbędnych do podjęcia zajęć w kolejnym semestrze.

SKREŚLENIE Z LISTY STUDENTÓW

§ 24

1. Dziekan skreśla studenta z listy studentów w przypadku:
 - 1) niepodjęcia studiów;
 - 2) rezygnacji ze studiów;
 - 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;
 - 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z Uniwersytetu.
2. Dziekan stwierdza niepodjęcie studiów na podstawie:
 - 1) niezłożenia ślubowania w terminie miesiąca od rozpoczęcia zajęć w danym semestrze zgodnie ze szczegółową organizacją roku akademickiego obowiązującą w danym roku akademickim.
 - 2) nieprzystąpienia do zajęć dydaktycznych, przewidzianych w programie studiów, w terminie miesiąca od dnia rozpoczęcia zajęć w danym semestrze;
 - 3) niezgłoszenia się studenta do dziekanatu po zakończeniu urlopu od zajęć celem uzyskania wpisu na studia w systemie informatycznym Uniwersytetu.
3. Rezygnację ze studiów składa student z zachowaniem formy pisemnej w dziekanacie właściwego wydziału.
4. Student może być skreślony z listy studentów w przypadku:
 - 1) stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach;
 - 2) stwierdzenia braku postępów w nauce;
 - 3) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
 - 4) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.
5. Brak udziału w obowiązkowych zajęciach dziekan stwierdza na podstawie pisemnego powiadomienia złożonego przez prowadzących zajęcia o niedopełnieniu obowiązku uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych przewidzianych w planie, programie studiów, harmonogramie zajęć w danym semestrze oraz według zasad określonych dla poszczególnych zajęć, jak również wobec braku okoliczności usprawiedliwiających ten fakt.
6. Brak postępów w tym w nauce dziekan stwierdza na podstawie dokumentacji przebiegu studiów – jeżeli student nie zaliczył efektów uczenia się wymaganych programem studiów i gdy stopień realizacji programu studiów wyklucza zaliczenie semestru.

7. Skreślenie z listy studentów następuje w drodze decyzji administracyjnej.
8. Procedura skreślenia rozpoczyna się od pisemnego zawiadomienia studenta o przewidywanym skreśleniu z listy studentów z wyłączeniem ust. 3.
9. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Decyzja Rektora jest ostateczna.
10. Decyzja o skreśleniu z listy studentów staje się ostateczna:
 - 1) w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, albo
 - 2) z dniem doręczenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, albo
 - 3) z dniem doręczenia studentowi decyzji utrzymującej w mocy decyzję o skreśleniu z listy studentów wydanej w wyniku rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

PRAKTYKI STUDENCKIE

§ 25

1. Praktyki zawodowe, określone programem studiów, stanowią integralną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu.
2. Podstawowym warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej, wynikającej z programu studiów, jest uzyskanie pozytywnej oceny i opinii zakładu pracy lub organizatora praktyki, w którym odbywała się praktyka.
3. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia Uniwersytetu.
4. Dziekan może wyrazić zgodę na zaliczenie praktyki przez studenta, który posiada udokumentowane doświadczenie zawodowe odpowiadające celom i efektom praktyki.
5. Student może z przyczyn uznanych przez dziekana wydziału za szczególnie uzasadnione odbyć praktykę zawodową w innym terminie niż przewidziany w programie studiów.

WZNOWIENIE STUDIÓW

§ 26

1. Wznowienie studiów może nastąpić jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach i tylko w odniesieniu do osób, które uprzednio studiowały w Uniwersytecie.
2. Ponowne przyjęcie na studia osoby, która została skreślona z listy studentów na pierwszym roku studiów, następuje na ogólnych zasadach obowiązujących przy rekrutacji na studia.
3. Wznowienie studiów dopuszczalne jest tylko raz, w ramach tego samego kierunku studiów, pod warunkiem, że Uniwersytet nadal prowadzi kształcenie na tym samym kierunku, poziomie i profilu studiów i jest dopuszczalne od początku roku akademickiego.
4. Dziekan może wyrazić zgodę na wznowienie studiów na danym kierunku studiów na wniosek osoby skreślonej z listy studentów roku drugiego lub wyższego od następnego roku akademickiego, chyba że skreślenie z listy studentów nastąpiło z powodu ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z Uniwersytetu lub od daty skreślenia upłynęło więcej niż 5 lat. Jeżeli od daty skreślenia z listy studentów przerwa wynosi więcej niż 5 lat, ponowne przyjęcie na studia następuje na ogólnych zasadach rekrutacji na pierwszy rok studiów.
5. Wznowienie studiów jest niemożliwe w przypadku, gdy w Uniwersytecie nie jest już prowadzony dany kierunek studiów na tym samym poziomie i profilu.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, dziekan określa liczbę punktów ECTS podlegających przeniesieniu i uznaniu oraz ustala rok studiów, na który zostaje wpisany student wznawiający studia, biorąc pod uwagę stwierdzone różnice programowe i aktualnie obowiązujący na tym roku program studiów.
7. Ewentualne zmiany programowe obligują studenta do uzupełnienia różnic programowych, niezależnie od liczby zaliczonych wcześniej semestrów.
8. W przypadku uzyskania zgody na wznowienie studiów student studiuje według programu studiów obowiązującego dany rocznik kształcenia w semestrze, na który uzyskał wpis.
9. Wyrażając zgodę na wznowienie studiów, dziekan po zasięgnięciu opinii kierunkowego zespołu ds. jakości kształcenia określa semestr, od którego student będzie kontynuował studia, a także w razie konieczności ustala na piśmie różnice programowe i terminy ich uzupełnienia.
10. Warunkiem podjęcia studiów w ramach wznowienia studiów jest dokonanie wpisu na listę studentów.

URLOP OD ZAJĘĆ

§ 27

1. Student ma prawo do urlopów od zajęć oraz urlopów od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji efektów uczenia się określonych w programie studiów.
2. Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem nie można odmówić zgody na urlop, o którym mowa w ust.1.
3. Student będący rodzicem składa odpowiednio udokumentowany wniosek o urlop, o którym mowa w ust.1 w okresie 1 roku od dnia urodzenia dziecka.
4. Dziekan udziela urlopu, o którym mowa w ust.1:
 - a) studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka,
 - b) studentowi będącemu rodzicem na okres do 1 roku z tym, że jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop może być przedłużony do końca tego semestru.
5. Dziekan może udzielić urlopu studentowi w przypadku:
 - 1) długotrwałej choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim, rehabilitacji lub innych sytuacji, które uzna się za istotne (np. wyjazdy organizowane przez związki sportowe, staże, itp.);
 - 2) ważnych zdarzeń losowych lub sytuacji życiowych potwierdzonych stosowną dokumentacją.
6. Student może otrzymać urlop:
 - 1) krótkoterminowy – nie dłuższy niż 2 miesiące;
 - 2) długoterminowy – trwający nie krócej niż jeden semestr, lecz nie dłużej niż dwa semestry.
7. Udzielenie urlopu rocznego automatycznie przedłuża termin planowanego ukończenia studiów.
8. Student, który został skierowany na powtarzanie semestru, uzyskuje urlop do końca kolejnego semestru.
9. W trakcie urlopu student może za zgodą dziekana brać udział w niektórych zajęciach oraz przystąpić do zaliczeń i egzaminów, podlegając wszystkim regulującym te kwestie przepisom.

10. Urlop krótkoterminowy zwalnia z obowiązku obecności na zajęciach, ale nie zwalnia studenta z obowiązku terminowego uzyskania planowanych efektów uczenia się.
11. Student powracający na studia po ukończeniu długoterminowego urlopu podejmuje studia według obowiązującego dla tego roku programu studiów. Student zobligowany jest do uzupełnienia efektów uczenia się wynikających z ewentualnych różnic programowych.
12. Podczas urlopu student zachowuje prawa studenckie.

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA, KARY

§ 28

1. Studentom wyróżniającym się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami, lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi mogą być również przyznane:
 - 1) stypendium ministra;
 - 2) stypendium rektora;
 - 3) stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego;
 - 4) stypendium finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną;
 - 5) nagrody, wyróżnienia lub dyplomy uznania rektora.
2. Zasady i tryb przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy.
3. Nagrody, wyróżnienia lub dyplomy uznania rektora przyznawane są za szczególnie wyróżniającą się działalność naukową, organizacyjną, artystyczną, publicystyczną, społeczną lub sportową.
4. Z wnioskiem do Rektora o przyznanie: nagrody, wyróżnienia lub dyplomu uznania mogą występować: dziekani, samorząd studencki oraz interesariusze zewnętrzni.
5. Zasady przyznawania świadczeń dla studentów określają odrębne przepisy.

§ 29

1. Za czyny uchybiające godności studenta oraz za naruszenie przepisów obowiązujących w Uniwersytecie student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną przed komisją dyscyplinarną na zasadach określonych w Ustawie albo sądem koleżeńskim samorządu studenckiego.
2. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez sąd koleżeński i komisję dyscyplinarną.
3. Karami dyscyplinarnymi są:
 - 1) upomnienie;
 - 2) nagana;
 - 3) nagana z ostrzeżeniem;
 - 4) zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do jednego roku;
 - 5) wydalenie z Uniwersytetu.
4. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzeka komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna powołane na okres kadencji władz Uniwersytetu spośród nauczycieli akademickich i studentów Uniwersytetu w trybie określonym w Statucie.

5. Za przewinienie mniejszej wagi rektor może po uprzednim wysłuchaniu obwinionego lub jego obrońcy wymierzyć studentowi karę upomnienia z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńskiego.
6. W razie podejrzenia popełnienia przez studenta czynu o którym mowa w art. 287 ust. 2 pkt 1-5 Ustawy dziekan wydziału kieruje wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec studenta do Rektora, który niezwłocznie zleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.
7. W przypadku uzasadnionego podejrzenia wobec studenta popełnienia przez niego przestępstwa, Rektor zleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego z możliwością jednoczesnego zawieszenia w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.
8. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 6, Rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

PRACA DYPLOMOWA

§ 30

1. Praca dyplomowa jest wymagana na studiach II stopnia lub jednolitych magisterskich oraz na studiach I stopnia o profilu ogólnoakademickim.
2. Na studiach I stopnia o profilu praktycznym, jeśli praca dyplomowa nie jest wymagana w programie studiów, formą sprawdzenia wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych zdobytych w całym okresie studiów może być jedynie egzamin dyplomowy.
3. Praca dyplomowa powinna być złożona do dziekanatu w formie wydruku i w wersji elektronicznej. Praca jest weryfikowana za pomocą odpowiedniego oprogramowania pod kątem naruszenia praw autorskich, chyba że w danym przypadku nie ma możliwości przeprowadzenia takiej weryfikacji.
4. Praca dyplomowa powinna być napisana w języku polskim z wyjątkiem kierunku filologia, na którym praca pisana jest w języku stanowiącym przedmiot studiów. Dopuszcza się napisanie pracy w języku obcym na wniosek osoby zainteresowanej i za zgodą dziekana i promotora.
5. Składając pracę dyplomową, student zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o własnym autorstwie pracy oraz, że nie stanowi ona istotnego fragmentu cudzego utworu zastosowanego bez podania źródła.
6. W przypadku niezgodności oświadczenia ze stanem faktycznym zostaje rozpoczęta procedura związana z odebraniem tytułu zawodowego.
7. Student zobowiązany jest złożyć w dziekanacie pracę dyplomową w jednym egzemplarzu w postaci papierowej oraz jeden egzemplarz w postaci elektronicznej (w ustalonym formacie) nie później niż w terminie:
 - 1) do końca lutego (w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym);
 - 2) do końca września (w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim).
8. Dziekan, na wniosek kierującego pracą lub na wniosek studenta, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej w razie:
 - 1) długotrwałej choroby studenta, potwierdzonej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim;
 - 2) niemożności wykonania pracy w obowiązującym terminie z przyczyn niezależnych od studenta, np. utrudnienia w dostępie do odpowiedniej aparatury badawczej niezbędnej do wykonania pracy, w dostępie do niezbędnych materiałów źródłowych, nieobecność promotora itp.;

- 3) innych okoliczności losowych.
9. Termin złożenia pracy dyplomowej w przypadkach określonych w ust. 8 nie może być przesunięty więcej niż o jeden miesiąc od terminu określonego w ust.7.
10. W przypadku niezłożenia pracy dyplomowej w terminach, o których mowa w ust 7 i 9 dziekan podejmuje decyzję o:
 - 1) skierowaniu na powtarzanie semestru studiów (student zalicza tylko seminarium lub inny przedmiotu związany z bezpośrednim przygotowaniem pracy dyplomowej);
 - 2) skreśleniu z listy studentów.
11. Warunkiem zaliczenia seminarium lub innego przedmiotu związanego bezpośrednio z przygotowaniem pracy dyplomowej w ostatnim semestrze jest przedłożenie gotowej pracy promotorowi i jego zgoda na złożenie pracy do dziekanatu.

§ 31

1. Pracę dyplomową na studiach II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich student wykonuje pod kierunkiem profesora lub doktora habilitowanego. Dziekan może powierzyć w uzasadnionych sytuacjach kierowanie pracą dyplomową nauczycielowi akademickiemu posiadającemu stopień naukowy doktora.
2. Pracę dyplomową na studiach I stopnia, o ile jest wymagana student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień co najmniej doktora. W przypadku kierunków studiów, dla których zdefiniowano standardy kształcenia obowiązują zasady określone w tych standardach.
3. Student, w ramach danego wydziału, ma prawo do wyboru tematu pracy dyplomowej i/lub seminarium dyplomowego. W szczególnych przypadkach, za zgodą dziekana nadzorującego kierunek studiów, student ma prawo do wyboru tematu pracy i/lub seminarium poza danym wydziałem. W każdym przypadku tematyka pracy musi pozostawać w określonym związku z kierunkiem studiów (specjalnością studiów).
4. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy oraz jeden recenzent, posiadający stopień naukowy lub zatrudniony na stanowisku profesora, którego powołuje dziekan. W uzasadnionych przypadkach dziekan może powierzyć przygotowanie recenzji osobie niespełniającej tego warunku. W przypadku rozbieżności ocen (pozytywna i negatywna) dziekan powołuje drugiego recenzenta, którego ocena jest ostateczna.
5. Zakres pracy artystycznej wynika z programu pracowni dyplomowej.
6. Tematy prac dyplomowych zatwierdzane są zgodnie z wydziałowym regulaminem dyplomowania.

EGZAMIN DYPLOMOWY

§ 32

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
 - 1) uzyskanie wszystkich efektów uczenia się objętych programem studiów na danym kierunku;
 - 2) uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z pracy dyplomowej, o ile jest wymagana;
 - 3) uzyskanie pozytywnej oceny z teoretycznej i/lub praktycznej części egzaminu dyplomowego, jeśli przewiduje ją wydziałowy regulamin dyplomowania.

2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana, w skład której wchodzi co najmniej: przewodniczący, promotor i recenzent (recenzenci) pracy dyplomowej lub dwóch członków komisji (tzw. egzaminatorów) – nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na studiach I stopnia, w tym co najmniej jeden posiadający kierunkowe wykształcenie zawodowe lub potwierdzone doświadczenie zawodowe w wymaganym zakresie. Szczegółowy skład komisji określa wydziałowy regulamin dyplomowania.
3. Egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty. Tryb przeprowadzania egzaminu określany jest przez wydziałowy regulamin dyplomowania.
4. Egzamin powinien odbywać się w języku, w którym napisano pracę.
5. Egzamin dyplomowy powinien odbywać się w terminie nie krótszym niż tydzień i nie dłuższym niż cztery tygodnie od daty złożenia w dziekanacie pracy dyplomowej i kompletu wymaganych dokumentów, lub w przypadku studiów, gdzie nie jest wymagana praca dyplomowa - w ciągu czterech tygodni od zakończenia ostatniego semestru.
6. Ocenę pracy na podstawie recenzji ustala komisja egzaminacyjna.
7. Formę egzaminu dyplomowego określa wydziałowy regulamin dyplomowania.
8. Przy ustalaniu ostatecznej oceny wyniku egzaminu dyplomowego stosuje się oceny określone w § 33 ust. 3.
9. Bezpośrednio po zdanym egzaminie student otrzymuje zaświadczenie o zdanym egzaminie dyplomowym.
10. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. W przypadku, gdy niezgłoszenie się na egzamin wynikało z uzasadnionych przyczyn, dziekan może przywrócić termin.
11. Nieprzystąpienie do egzaminu uznane przez dziekana za nieusprawiedliwione jest równoznaczne z niezdaniem egzaminu dyplomowego.
12. Powtórny egzamin, spowodowany oceną niedostateczną, może odbyć się nie wcześniej niż po miesiącu oraz nie później niż przed upływem trzech miesięcy od dnia egzaminu dyplomowego.
13. Egzamin poprawkowy w celu poprawy oceny pozytywnej nie jest dopuszczalny.
14. Od ostatecznego negatywnego wyniku egzaminu dyplomowego student może odwołać się do Rektora w terminie do 14 dni od daty tego egzaminu.
15. W stosunku do studenta, który nie zdał egzaminu dyplomowego w drugim terminie, dziekan podejmuje decyzję o:
 - 1) ponownym wpisie na ostatni semestr (rok) studiów. W tym przypadku student jest zobowiązany do ponownego odbycia seminarium w trybie indywidualnym;
 - 2) skreśleniu z listy studentów.
16. W przypadku przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej, o którym mowa w §30 ust 9, egzamin dyplomowy odbywa się nie później niż:
 - 1) w terminie do końca kwietnia (w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym);
 - 2) w terminie do końca listopada (w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim).

UKOŃCZENIE STUDIÓW

§ 33

1. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu jest:
 - a) uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się określonych w programie studiów
 - b) uzyskanie liczby punktów ECTS wymaganej programem studiów;
 - c) zaliczenie wszystkich przewidzianych programem studiów przedmiotów;
 - d) odbycie praktyk przewidzianych w programie studiów,
 - e) złożenie egzaminu dyplomowego
2. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego (zdania egzaminu dyplomowego z oceną pozytywną).
3. W przypadku kiedy wymagana jest praca dyplomowa, ocena końcowa ukończenia studiów wyższych wpisywana do dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu jest wynikiem dodania:
 - a) $1/2$ średniej arytmetycznej wszystkich ocen uzyskanych w toku studiów łącznie z ocenami niedostatecznymi;
 - b) $1/4$ oceny pracy dyplomowej;
 - c) $1/4$ oceny egzaminu dyplomowego zgodnie z wydziałowym regulaminem dyplomowania.
4. W przypadku kiedy nie jest przewidziana praca dyplomowa, ocena końcowa ukończenia studiów wpisywana do dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu jest wynikiem dodania:
 - a) $1/2$ średniej arytmetycznej wszystkich ocen uzyskanych w toku studiów łącznie z ocenami niedostatecznymi;
 - b) $1/2$ oceny egzaminu dyplomowego, zgodnie z wydziałowym regulaminem dyplomowania.
5. Ocena ostateczna, wpisana do dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu, jest wynikiem wyrównania oceny zgodnie z zasadą:
 - 1) do 3,24 – dostateczny;
 - 2) od 3,25 do 3,74 – dostateczny plus;
 - 3) od 3,75 do 4,24 – dobry;
 - 4) od 4,25 do 4,74 – dobry plus;
 - 5) od 4,75 – bardzo dobry.
6. Komisja przeprowadzająca egzamin dyplomowy może podwyższyć ocenę końcową studiów maksymalnie o pół stopnia, o ile student spełnia jednocześnie poniższe warunki i otrzymał:
 - 1) ocenę bardzo dobrą za wykonanie pracy dyplomowej, o ile jest przewidziana;
 - 2) ocenę bardzo dobrą za egzamin dyplomowy;
 - 3) oceny co najmniej dobre ze wszystkich przedmiotów w ciągu ostatnich dwóch lat studiów.
7. Komisja przeprowadzająca egzamin dyplomowy może przyznać absolwentowi dyplom z wyróżnieniem, jeśli absolwent spełnił następujące warunki:
 - 1) ukończył studia w terminie;
 - 2) uzyskał średnią z toku studiów co najmniej 4,9;
 - 3) uzyskał z pracy dyplomowej (jeśli jest przewidziana) ostateczną ocenę 5,0 i z egzaminu dyplomowego ocenę 5,0;
 - 4) nie naruszył zasad zawartych w ślubowaniu.
8. Absolwent, któremu przyznano wyróżnienie, otrzymuje dyplom z wyróżnieniem.

9. Na wniosek złożony do dziekana przed egzaminem dyplomowym do suplementu mogą być wpisywane udokumentowane szczególne osiągnięcia w zakresie pracy naukowej, dydaktycznej, artystycznej, sportowej i organizacyjnej.
10. Absolwent przed otrzymaniem dyplomu powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uniwersytetu potwierdzone kartą obiegową.

DOKUMENTACJA PRZEBIEGU STUDIÓW

§ 34

1. Przebieg studiów jest dokumentowany w:
 - 1) kartach okresowych osiągnięć studenta;
 - 2) indeksie (dot. studentów przyjętych na studia przed rokiem akademickim 2019/2020);
 - 3) systemie informatycznym Uniwersytetu.
2. Oceny z zaliczeń przedmiotów i egzaminów wprowadza się do informatycznego systemu obsługi studiów niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od przeprowadzonego zaliczenia lub egzaminu.
3. Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów, w tym także w postaci elektronicznej, określają przepisy wykonawcze do Ustawy oraz zarządzenie Rektora.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 35

1. Rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach studentów wydane przed dniem 1 października 2019 r. pozostają w mocy.
2. Studenci, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2018/2019 oraz w latach wcześniejszych, kontynuują studia według programów kształcenia opracowanych na podstawie dotychczasowych przepisów do końca okresu studiów przewidzianego w programie kształcenia.
3. Rozliczenie semestru studiów realizowanego w roku akademickim 2018/2019 odbywa się na zasadach dotychczasowych.
4. Wobec studentów 6 semestru studiów I stopnia oraz 4 semestru studiów II stopnia w roku akademickim 2018/2019, którzy składają egzamin dyplomowy pomiędzy 1.X.2019 r. a 30.XI.2019 r. stosuje się przepisy niniejszego regulaminu z wyłączeniem § 33 ust. 5.
5. W stosunku do studentów, o których mowa w ust. 4, przy ustalaniu oceny ostatecznej, o której mowa w § 33 ust. 5 niniejszego regulaminu stosuje się następującą zasadę:
 - 1) do 3,24 – dostateczny;
 - 2) od 3,25 do 3,74 – dostateczny plus;
 - 3) od 3,75 do 4,24 – dobry;
 - 4) od 4,25 do 4,50 – dobry plus;
 - 5) od 4,51 – bardzo dobry.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 36

1. Traci moc Regulamin studiów zatwierdzony Uchwałą NR 19/2015 Senatu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 29 kwietnia 2015 r.
2. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 r.